

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2016.G.39, 9 november 2016

Bladluizen in wintergranen Toestand 6-8 november 2016: gewas blijven controleren!

Op 6, 7 en 8 november konden er door het LCG op meerdere plaatsen bladluistellingen uitgevoerd worden in Vlaanderen, hoofdzakelijk in wintergerst, en ook in enkele percelen wintertarwe en triticale.

I. Percelen zonder specifieke zaai-behandeling tegen bladluizen

Deze week werden er tellingen uitgevoerd in 12 percelen **wintergerst**, namelijk in de:

- provincie Limburg (2 plaatsen, namelijk te Kermt en Millen)
- provincie Vlaams-Brabant (4 plaatsen, namelijk te Bierbeek, Huldenberg, Kumtich en Overijse)
- provincie Oost-Vlaanderen (1 plaats, namelijk te Nieuwenhove)
- provincie West-Vlaanderen (5 plaatsen, namelijk te Helkijn, 2 percelen te Ieper, Poperinge en Zuienkerke)

Deze percelen werden gezaaid tussen 29 september en 9 oktober en 1 perceel op 12 oktober.

Er werden ook bladluistellingen uitgevoerd op 5 percelen **wintertarwe**, namelijk in de:

- provincie West-Vlaanderen (5 plaatsen, namelijk te Houtem, Gistel, Houtave, Meetkerke en Otegem)
- Deze percelen werden gezaaid tussen 4 en 14 oktober.

Er werden ook bladluistellingen uitgevoerd op 1 perceel **triticale** in de kustpolder, provincie West-Vlaanderen (namelijk te Wilskerke) gezaaid op 5 oktober.

Het merendeel van de waarnemingspercelen wintergranen (wintergerst, wintertarwe en triticale) bevond zich begin deze week in het stadium 2e tot 3e blad. De bladluisdruk was op deze percelen begin deze week opnieuw zeer variabel naargelang het perceel, gaande van percelen met geen tot (zeer) weinig bladluizen tot één perceel met zelfs 16% van de planten bezet met minstens één bladluis (zaai 6 oktober).

Globaal genomen is de gemiddelde bladluisdruk over alle genoemde waarnemingspercelen gelijk gebleven in vergelijking met vorig bericht (bladluistellingen 24-26 oktober jl.).

- De groep percelen met minstens 5% aangetaste planten omvat net als in het vorig bericht (telling 24-26 oktober) nog steeds 1/5 van de waarnemingspercelen wintergranen (waaronder ook een perceel gezaaid op 11 oktober).
- De groep percelen met minstens 2% aangetaste planten omvat één derde van de waarnemingspercelen wintergranen.
- De groep percelen met minstens 1% aangetaste planten omvat de helft van de waarnemingspercelen wintergranen.

De bezettingsgraad door bladluizen op de wintergranen varieerde van 1 tot 2 luizen per plant.

Uit de waarnemingen van deze week blijkt immers opnieuw dat de bladluisdruk zeer sterk kan verschillen van perceel tot perceel, zelfs in eenzelfde regio! Plaatselijk kan er een belangrijke aanwezigheid zijn van bladluizen. Maïs in de regio is bevorderlijk voor bladluisaanwinst.

Het opvolgen van alle wintergranen (zonder bescherming tegen bladluizen) op de aanwezigheid van bladluizen blijft noodzakelijk, gezien de hoge virulentiegraad van de bladluizen dit najaar.

Volgens de weersvoorspellingen komt tot begin volgende week de maximumtemperatuur niet boven de 10 graden en 's nachts wordt het niet warmer dan 5 graden. Deze temperaturen zullen normaliter niet leiden tot een duidelijke toename van de bladluispopulatie maar de mogelijkheid van wat zachtere temperaturen midden volgende week duidt er ook op dat de temperatuur nog geen duidelijke rem zal zijn voor de verdere ontwikkeling van de bladluispopulatie. Het blijft dus aangeraden de percelen op te volgen zolang er geen lange koudeperiode aanbreekt.

Een insecticidebehandeling dient uitgevoerd te worden in wintergranen (wintergerst, wintertarwe, triticale en spelt, ...) bij het bereiken van de **behandelingsdrempel**:

- op het einde van de vluchten **bij het ingaan van de winter vanaf het moment dat 1% van de planten bezet is met virusdragende bladluizen.**
- **op het einde van de winter vanaf het ogenblik dat er levende bladluizen aanwezig zijn,** ongeacht hun aantal.

Op twee percelen waar een insecticidebehandeling uitgevoerd werd eind oktober, kwamen er begin deze week geen bladluizen voor.

Percelen waar reeds een bespuiting met een insecticide uitgevoerd werd, dienen ook opgevolgd te worden vermits deze opnieuw kunnen aangetast worden door bladluizen.

Op de rassen wintergerst tolerant ten aanzien van het dwergvergelingsvirus (Rafaela en Domino) dient geen gewasbehandeling uitgevoerd te worden met een insecticide ter bestrijding van bladluizen.

II. Percelen met specifieke zaaizaadbehandeling tegen bladluizen

Bladluistellingen werden uitgevoerd op 7 percelen wintergerst, namelijk in de:

- provincie Limburg (5 plaatsen, namelijk te Jeuk, St-Lambrechts-Herk, Lauw, Millen en Piringen)
- provincie Oost-Vlaanderen (1 plaats, namelijk te Nieuwenhove)
- provincie West-Vlaanderen (1 plaats, namelijk Zuienkerke in de kustpolder)

Op deze percelen waren er nagenoeg geen bladluizen aanwezig.

III. Uitvoeren van bladluiswaarnemingen op het veld

De aanwezigheid van bladluizen te velde dient nauwkeurig gecontroleerd te worden, namelijk:

- de bovenkant én de onderkant van de bladeren
- het hartje van de bladeren; de blaadjes openvouwen indien deze nog opgerold zijn!
- de oksel tussen stengel en blad
- de stengel (de stengel tot tegen de grond controleren!)
- ook de stengelbasis tot onder de grond. Dit is des te meer nodig bij koud(er) weer. Hiervoor dienen, na de bovengrondse controle op bladluizen, de graanplanten met de wortels voorzichtig uit de grond gehaald te worden (bv. met een schopje). Vervolgens dient zorgvuldig nagegaan te worden of er bladluizen voorkomen tussen de stengels tot op het uitstoeingsplateau.

VOLGEND BERICHT: 17 november 2016

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij,
Afdeling Voorlichting

De LCG-Granaanberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling voorlichting, doelgroepenbeleid, kwaliteit plant, Team Voorlichting Granen, te Gent en Leuven
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbeke-Beitem
- de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee
- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen, te Gent
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas